

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJA

Nacionalinei žemės tarnybai prie
Žemės ūkio ministerijos

2021- _____ Nr. _____
I _____ Nr. _____

Lietuvos savivaldybių asociacijai

DĖL PAREIGOS UŽTIKRINTI ĮSIGYTOS ŽEMĖS ŪKIO PASKIRTIES ŽEMĖS NAUDOJIMĄ ŽEMĖS ŪKIO VEIKLAI

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija atkreipia dėmesį, kad Lietuvos Respublikos žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo įstatymo (toliau – Įstatymas) 2 straipsnio 1 dalyje yra įtvirtinta, kad asmenys, pagal Įstatymą įsigiję žemės ūkio paskirties žemės, išskyrus Įstatymo 2 straipsnio

2 dalyje nustatytas išimtis, *privalo ne mažiau kaip 5 metus nuo šios žemės įsigijimo* (išskyrus atvejus, kai minėtam terminui nesuėjus žemės sklypas perleidžiamas tretiesiems asmenims) *užtikrinti jos naudojimą žemės ūkio veiklai, kurios minimalias metines veiklos apimtis vienam hektarui žemės nustato Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministras.* Šis reikalavimas laikomas įvykdytu, jeigu per kiekvienus metus įvykdytos veiklos apimtys yra ne mažesnės už žemės ūkio ministro patvirtintas minimalias metines veiklos apimtis vienam hektarui žemės, padaugintas iš įsigijamo žemės ploto hektarais.

Paminėtina, kad pareiga užtikrinti įsigytos žemės ūkio paskirties žemės naudojimą žemės ūkio veiklai neprivaloma, kai nuosavybėn įsigyjama tiek žemės, kad sudarius žemės ūkio paskirties žemės perleidimo sandorį asmeniui priklausantis žemės ūkio paskirties žemės plotas Lietuvos teritorijoje neviršija 10 ha kartu su jau turima tos pačios paskirties žeme, kai įsigyjami žemės ūkio paskirties žemės sklypai, naudojami nuosavybės teise turimiems ar kartu su žemės sklypu įsigyjamiems statiniams ir įrenginiams eksploatuoti, kai Lietuvos Respublikos žemės įstatymo nustatyta tvarka pirmumo teise perkami žemės sklypai, priskirti žemės konsolidacijos projekto teritorijai, kai pagal šį įstatymą perkami tarp nuosavybės teise valdomų žemės sklypų įsiterpę valstybinės žemės ūkio paskirties žemės plotai arba kai privatizuojama naudojama asmeninio ūkio žemė Lietuvos Respublikos žemės reformos įstatymo nustatyta tvarka, arba kai žemės ūkio paskirties žemė dovanojama Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 3.135 straipsnyje nustatytiems artimiesiems giminaičiams (tėvams ir vaikams, seneliams ir vaikaičiams, broliams ir seserims), taip pat sutuoktiniams, įtėviams, įvaikiams, arba kai įsigyjamas žemės sklypas patenka į teritoriją, kurioje pagal savivaldybės lygmens ir vietovės lygmens bendruosius planus žemė numatyta naudoti ne žemės ūkio veiklai, arba kai žemės ūkio paskirties žemės sklypas CK 4.192

Biudžetinė įstaiga
Gedimino pr. 19
01103 Vilnius
Tel. (8 5) 239 1001
Faks. (8 5) 239 1212

El. paštas zum@zum.lt
<http://www.zum.lt>
Duomenys kaupiami ir saugomi
Juridinių asmenų registre
Kodas 188675190

Atsiskaitomoji sąskaita
LT674010042400070079
Luminor Bank AB

Tikime laisve

1990 KOVO 11

straipsnyje nustatyta tvarka perduodamas kredito įstaigai pagal sudarytą hipotekos sandorį. *Perduotą kredito įstaigai žemės sklypą kredito įstaiga privalo realizuoti ne vėliau kaip per 3 metus nuo žemės sklypo įsigijimo* (Įstatymo 2 straipsnio 2 dalis).

Atkreipiame dėmesį, kad Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. gegužės 28 d. įsakymu Nr. 3D-306 „Dėl minimalių metinių žemės ūkio veiklos apimčių nustatymo“ nustatyta, kad *minimali metinė žemės ūkio veiklos apimtis vienam hektarui žemės užtikrinama, jeigu atitinka vieną iš šių reikalavimų:*

1) vienam hektarui žemės ūkio naudmenų sukurta žemės ūkio produkcijos realizavimo apimtis yra ne mažesnė kaip 200 Eur, o vietovėse, kuriose esama gamtinių ar kitų specifinių kliūčių – 100 Eur;

2) laikoma daugiau kaip 0,5 sutartinio gyvulio, įregistruoto valstybės įmonės Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro Ūkinių gyvūnų registre, viename hektare;

3) išlaikoma žemės ūkio veiklai tinkama žemės būklė: ariamoji žemė bent 1 kartą per metus įdirbama taip, kad joje nebūtų piktžolių, kurios stelbtų auginamus žemės ūkio augalus; ganyklos arba pievos nušienaujamos arba nuganosomos bent 1 kartą per metus; sodų ir uogynų tarpueiliai (išskyrus tuos tarpueilius, kuriuose yra pieva) bent 1 kartą per metus įdirbami taip, kad juose būtų sunaikintos piktžolės. Sodų ir uogynų tarpueilius, kuriuose yra pieva, būtina nušienauti bent 1 kartą per metus; juodasis pūdyimas bent 1 kartą per metus įdirbamas taip, kad jame nebūtų subrendusių ir žydėjimo stadiją pasiekusių piktžolių.

Pažymime, kad Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso (toliau – ANK) 333 straipsnyje numatyta atsakomybė už privačios nuosavybės ar patikėjimo teise priklausančios, perduotos neatlygintinai naudotis pagal panaudos sutartį, nuomojamos ar subnuomojamos žemės nesutvarkymą taip, kad ji būtų tinkama naudoti pagal pagrindinę naudojimo paskirtį, arba pareigos užtikrinti įsigytos žemės ūkio paskirties žemės naudojimą žemės ūkio veiklai nevykdymą.

ANK 333 straipsnio 7 dalyje nurodyta, kad *Įstatyme nustatytos pareigos užtikrinti įsigytos žemės ūkio paskirties žemės naudojimą ūkio veiklai nevykdymas užtraukia baudą* nuo penkių šimtų iki vieno tūkstančio eurų.

Pagal ANK 589 straipsnio 45 ir 82 dalis, administracinių nusižengimų teiseną pradeda, administracinių nusižengimų tyrimą atlieka ir administracinių nusižengimų protokolus dėl ANK 333 straipsnio 7 dalyje nurodyto pažeidimo surašo *Nacionalinės žemės tarnybos ar savivaldybių administracijų pareigūnai*.

Tikslinga pastebėti, kad pagal ANK atsako fizinis asmuo, jeigu jo padaryta veika, už kurią šiame kodekse yra numatyta tam tikra sankcija, buvo uždrausta tos veikos padarymo metu galiojusiame teisės akte (ANK 2 straipsnio 1 dalis). Taigi, ANK reglamentuoja tik fizinių asmenų atsakomybę. Juridinių asmenų bylų nagrinėjimas turi būti vykdomas ta tvarka, kuri nurodyta Įstatymo

7 straipsnyje – Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Įstatymo 6 straipsnio 1 dalyje reglamentuota, kad *už pareigos užtikrinti įsigytos žemės ūkio paskirties žemės naudojimą žemės ūkio veiklai nevykdymą ar kredito įstaigai perduoto žemės sklypo nerealizavimą juridiniams asmenims skiriama bauda* nuo vieno tūkstančio keturių šimtų keturiasdešimt aštuonių iki dviejų tūkstančių aštuonių šimtų devyniasdešimt šešių eurų. Vadovaujantis Įstatymo 6 straipsnio 2 dalimi, skiriamos baudos dydis nustatomas pagal baudos minimumo ir maksimumo vidurkį, atsižvelgiant į atsakomybę lengvinančias ar sunkinančias aplinkybes, nurodytas Įstatymo 6 straipsnio 4 ar 5 dalyse. Jeigu yra atsakomybę lengvinančių aplinkybių, baudos dydis mažinamas nuo vidurkio iki minimumo, o jeigu yra atsakomybę

sunkinančių aplinkybių, baudos dydis didinamas nuo vidurkio iki maksimumo. Baudos dydžio mažinimas ar didinimas motyvuojamas Įstatymo 6 straipsnio 1 dalyje nurodyto pažeidimo bylos nutarime.

Įstatymo 7 straipsnyje reglamentuota nustatyto pažeidimo tyrimo ir pažeidimo bylos nagrinėjimo, nutarimų priėmimo ir vykdymo tvarka. Įstatymo 7 straipsnio 1 dalyje įtvirtinta, kad *Nacionalinė žemės tarnyba ir savivaldybių administracijos turi teisę nagrinėti pažeidimų bylas*. Pažeidimo bylą institucijos vardu nagrinėja jos vadovas, vadovo įgalioti asmenys ar kolegialūs organai. Tas pats pareigūnas negali tirti pažeidimo ir priimti nutarimo pažeidimo byloje (nagrinėti pažeidimo bylos). Pagal Įstatymo 7 straipsnio 2 dalį, *pažeidimus tiria ir protokolus surašo Nacionalinės žemės tarnybos ar savivaldybių administracijų tam įgalioti pareigūnai*. Teisę pradėti tirti pažeidimą ir surašyti protokolą turi tos institucijos, kurioje yra gautas skundas arba informacija apie pažeidimą, tam įgalioti pareigūnai.

Apibendrinami tai, kas išdėstyta, pažymime, kad Nacionalinė žemės tarnyba ir savivaldybių administracijos yra subjektai, kurių pareigūnai turi teisę taikyti atsakomybę asmenims už pareigos užtikrinti įsigytos žemės ūkio paskirties žemės naudojimo žemės ūkio veiklai nevykdymą ar kredito įstaigai perduoto žemės sklypo nerealizavimą. Todėl norėtume atkreipti Jūsų dėmesį, jog nustačius, kad asmenys nevykdo pareigos užtikrinti įsigytos žemės ūkio paskirties žemės naudojimo žemės ūkio veiklai ar nerealizuoja kredito įstaigai perduoto žemės sklypo, Nacionalinės žemės tarnybos ir savivaldybių administracijų pareigūnai turėtų spręsti klausimą dėl atsakomybės šiems asmenims taikymo.

Ministras

Kęstutis Navickas